

ЧЕТВЕРТИЙ МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС СТАРШОКЛАСНИКІВ З УКРАЇНОЗНАВСТВА

Конкурс на кращі наукові роботи для учнів старших класів започаткований доктором філологічних наук, професором, академіком, лауреатом Міжнародної премії імені Й.Г.Гердера, директором Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти і науки України П.П.Кононенком, який дбає насамперед про поширення історико-гуманітарних знань серед підростаючого покоління незалежної України. Професор Петро Кононенко, визначаючи українознавство як науку знання світу й самопізнання, моралі, етики, любові, життєдіяльності, вважає, що лише через систему освіти і виховання можна утвердити розуміння того, що українознавство є науковою цілісною системою знань про Україну і світове українство в їх часопросторовій еволюції та перспективі.

Проводиться Міжнародний конкурс НДІУ МОН України вже декілька років поспіль. Читачі нашого наукового збірника уже знайомі з досягненнями переможниці конкурсу 2007 року учениці 10 класу середньої школи м. Первомайськ Миколаївської області Дарії Шостак. Її робота на тему: "Сучасна весільна обрядовість на Миколаївщині", написана на основі зібраних нею польових матеріалах, дістала високу оцінку на конкурс і була опублікована у науковому збірнику "Етнічна історія народів Європи" (Київ, 2008, вип. 24, с. 131 – 137.) Науковий пошук юної дослідниці зацікавив етнологів, істориків своїм підходом і баченням динаміки змін у духовній культурі українців.

Міжнародний конкурс з українознавства, підсумок якого відбувся 25 – 28 березня 2009 р. у м. Києві показовий насамперед високим рівнем наукових робіт та успішними показниками при написанні письмових робіт з українознавства та при участі в інтернет-олімпіадах. На конкурс було надіслано понад 238 робіт з усіх областей України, АР Крим, Грузії, Білорусії, Болгарії, Казахстану, Молдови. За результатами конкурсної комісії було запрошено на підсумки конкурсу і нагородження дипломами та подарунками 80 учнів з усіх областей України. У приміщенні НДІУ МОН України переможців конкурсу чекали зустрічі з науковцями інституту, ознайомлення з роботою наукової установи. На відкритті конкурсу, що відбулося у Будинку учителя 25 березня 2009 р. відділом культури (зав. відділом народна артистка України Валентина Коротя-Ковальська) було організовано прекрасний концерт української автентичної пісні, читців та бандуристів. Особливо вразила усіх присутніх чистота виконання і непересічний талант студентки Національного університету культури та мистецтв Руслани Лоцман, яка окрім веснянок, виконала і авторську пісню "Заспіваймо від серця". Бандуристи, читці, співаки виконували твори, які надихали і вселяли надію на національне відродження України. Найбурхливіші аплодисменти дісталися 8-річному бандуристові Павлові Міщуку з м. Корець Рівненської області, який приїхав підтримати свого брата старшокласника, що захищав свою наукову розвідку про Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні за спогадами очевидців. Велику перспективу для розвитку науки майбутнього мають зміст, тематика і рівень робіт молодих науковців. Звичайно, це ще тільки перші кроки юних дослідників з українознавства. Вчені НДІУ, члени Комісій з захисту конкурсних робіт одностайно констатували, що відбулося значне розширення тематичних інтересів молоді до українознавства. Теми робіт молодих дослідників були присвячені вивченню духовної культури українців, традицій, звичаїв та обрядів, символіці народного мистецтва, родинним цінностям, регіональним особливостям оздоблення національного одягу, історії окремих сіл, міст; розвитку житла та побуту, ремісництва українців у системі традиційної культури. Порушували проблеми екології, збереження природи, річок, лісів, пам'яток культури і мистецтва.

Серед учнів були зроблені перші спроби наукового осмислення історичних подій з позицій історизму та об'єктивності. Зокрема, учениця Білоцерківського колегіуму Вікторія Яременко написала на належному рівні роботу на тему: "Розвінчання великодержавних міфів про споконвічне прагнення українців до союзу з Росією через реалії Конотопської битви." Першу нагороду отримала робота учня 11 класу Степківської загальноосвітньої школи Миколаївської області Руслана Пономаренка на тему: "Колективізація і Голодомор у Степківці". Глибока за змістом і науковим узагальненням була робота учня школи-ліцею № 23 з м. Івано-Франківська Олега Леськіва на тему: "Козацтво на сторінках художніх творів". Учні висвітлювали теми про історичну долю депортованих українців Закарпаття, про значення Української соборності, зруйновані духовні пам'ятки різних областей України, про роль політичних і державних діячів Івана Виговського, В'ячеслава Липинського, Євгена Сверстюка та інших.

Конкурсантка з Ялтинської школи (АР Крим) Дар'я Садогурська написала цікаву роботу на тему: "Образ жінки-бранки в українському фольклорі та літературі".

Загалом усі наукові роботи конкурсанти були оцінені високими балами. Окрім письмових робіт учасники конкурсу отримали високі оцінки за перемогу в інтернет-олімпіаді з українознавства та інтернет-олімпіаді з української мови.

Вважаємо, що організація і проведення таких конкурсів в НДІУ МОН України є вельми корисною справою у освітньо-виховній системі для підростаючого покоління. З великим розумінням до цього поставився відділ освіти НДІУ (керівник Людмила Касян), який провів величезну організаційну роботу з проведення четвертого Міжнародного конкурсу з українознавства. Сподіваємося на подальший розвиток цієї благородної справи.